

SALVS REI PVBLICAE SVPREMA LEX ESTO.

VYBRANÁ
TÉMATA

Kosovo: Rok od vyhlášení nezávislosti

(2/2009)

Lucie Slaměnová

Parlament České republiky
Kancelář Poslanecké sněmovny
Parlamentní institut

Obsah:

VYHLÁŠENÍ NEZÁVISLOSTI	2
AHTISAARIHO PLÁN	3
SRBSKÉ PARLAMENTNÍ A KOMUNÁLNÍ VOLBY	3
PŘIJETÍ ÚSTAVY A DALŠÍ VNITROPOLITICKÝ A MEZINÁRODNÍ VÝVOJ.....	4
MISE EULEX	5
VZTAH EVROPSKÉ UNIE KE KOSOVU.....	5
ZDROJE	6
PŘÍLOHA: UZNÁNÍ NEZÁVISLOST KOSOVA.....	7

Vyhlášení nezávislosti

Kosovo vyhlásilo jednostranně nezávislost na Srbsku dne 17. února 2008. Oficiální dokument *Deklarace nezávislosti* mimo jiné definuje Kosovo jako nezávislý, suverénní a demokratický stát, zaručuje rovnost všech před zákonem, příslib přijetí ústavy, hlásí se ke splnění všech závazků plynoucích z Ahtisaariho plánu, zaručuje další přítomnost zahraničních pozorovatelů, která má pomoci s rozvojem demokracie a také s implementací Ahtisaariho plánu. „*Cílem návrhu na budoucí uspořádání Kosova (Comprehensive Proposal for the Kosovo Status Settlement) je definice kroků, které jsou nutné pro zajištění životaschopné, udržitelné a stabilní budoucnosti Kosova. Obsahuje detailní rozpis opatření na ochranu práv všech skupin obyvatelstva i jednotlivců. Řeší otázku decentralizace vlády a ochrany kulturního a náboženského dědictví. Návrh předepisuje konstituční, ekonomické a bezpečnostní opatření, jejichž výsledkem má být vznik multietnického, demokratického a prosperujícího Kosova. Zabývá se i otázkou mandátu mezinárodní civilní a vojenské přítomnosti v Kosovu, jež má zajistit naplňování jednotlivých ustanovení plánu a pomáhat místním úřadům v udržování míru a stability. Ustanovení plánu budou nadřazena všem dalším právním předpisům Kosova.*“¹

Proti vyhlášení nezávislosti se postavilo Rusko, Čína a některé státy EU. Nezávislost Kosova uznaly neprodleně USA a dále Francie, Velká Británie a Německo. Velká Británie

---

¹ Kosovo: Ahtisaari předloží Radě bezpečnosti „realistický kompromis“. *OSN Praha* [online]. 2007 [cit. 2009-04-02]. Dostupný z WWW: <<http://www.osn.cz/zpravodajstvi/zpravy/zprava.php?id=1262>>.

také okamžitě jmenovala velvyslance. Stal se jím David Blunt, dlouholetý diplomat a od ledna 2006 šéf britské kanceláře v Prištině.²

Ihned po vyhlášení nezávislosti propukly v Bělehradě demonstrace a byla napadena velvyslanectví USA a Slovinska (v té době předsednické země EU), výbuchy byly i před budovou OSN v Kosovské Mitrovici. Větší či menší demonstrace probíhaly v Bělehradě v únoru i březnu. Všechny měly signalizovat nesouhlas s odtržením Kosova.

Česká republika uznala nezávislost Kosova v květnu 2008, velvyslanectví bylo otevřeno v červenci. První českou velvyslankyní v Kosovu se stala Janina Hřebíčková.

Ahtisaariho plán

Martti Ahtisaari, zvláštní zmocněnec OSN pro Kosovo, zveřejnil v únoru 2007 plán na řešení situace v Kosovu, ve kterém se ale nezmiňuje „nezávislost“ Kosova. Přesto mělo Kosovo získat všechny atributy nezávislého a suverénního státu, jako např. vlastní ústavu, hymnu, státní vlajku, možnost stát se členem mezinárodních organizací, uzavírat mezinárodní smlouvy a získat vlastní zákonodárnou, výkonnou a soudní moc.

Srbské parlamentní a komunální volby

Voliči v Srbsku se v květnu roku 2008 rozhodovali v parlamentních volbách mezi prozápadními a nacionalisticky orientovanými stranami. Celkem 22 politických stran chtělo získat křesla v 250 členném srbském parlamentu. Příslušníci srbské menšiny v Kosovu se voleb mohli zúčastnit. Kosovská strana však na tuto účast pohlížela jako na akt cizích občanů. Volby nakonec vyhrála koalice Pro evropské Srbsko v čele s Demokratickou stranou prezidenta Borise Tadiće. Výsledek voleb určil další směřování země, tedy orientaci na západ a snahu o vstup do EU.³

Současně s parlamentními volbami se konaly v Srbsku i volby místní. Srbská strana dovolila volit i Srbům v Kosovu. Proti tomu protestovalo jak samotné Kosovo, tak také Správa OSN v Kosovu. Společně „označily tuto iniciativu Bělehradu za nezákonnou;

---

² DRAŽANOVÁ, Adéla, HAVLÍN, Tomáš. Němci uznali nezávislé Kosovo, Bělehrad hodlá podat žaloby. *IDnes.cz* [online]. 2008 [cit. 2009-03-21]. Dostupný z WWW: <http://zpravy.idnes.cz/nemci-uznali-nezavisle-kosovo-belehrad-hodla-podat-zaloby-pn1-/zahranicni.asp?c=A080220_113901_zahranicni_ad>.

³ Nový srbský parlament usedl do lavic. *Euroskop.cz* [online]. 2008 [cit. 2009-03-30]. Dostupný z WWW: <<http://www.euroskop.cz/38/9189/clanek/novy-srbsky-parlament-usedl-do-lavic/>>.

komunální volby podle nich porušovaly rezoluci OSN 1244 a neměly tedy mít pro Kosovo žádný význam.⁴

Přijetí Ústavy a další vnitropolitický a mezinárodní vývoj

V Kosovu žije celkem asi 2 miliony obyvatel, z toho 90% jsou Albánci a 10% Srbové. Srbové žijí na severu země, na hranicích se Srbskem. Ústava Republiky Kosovo byla vyhlášena 15. června 2008. Je značně rozsáhlá. Skládá se ze 14 kapitol rozčleněných do 162 článků.⁵

Na severu země, přesněji v oblasti Kosovské Mitrovice, která je etnicky rozdělena mezi kosovské Srby a kosovské Albánce, vyhlásili v červnu 2008 zástupci menšinových kosovských Srbů vlastní parlament. Tato část také usilovala o opětovné připojení Kosova k Srbsku. Srbský parlament se poprvé sešel na svátek svatého Víta, na který připadá výročí bitvy na Kosově poli.⁶ Jak kosovská vláda, tak i mezinárodní správa Kosova, označila akci za provokaci nebo za symbolickou snahu o odtržení.

Bělehrad získal v říjnu souhlas Valného shromáždění OSN k podání žaloby a k jejímu předání Mezinárodnímu soudnímu dvoru v Haagu. Při hlasování Valného shromáždění OSN 77 zemí podpořilo srbský požadavek, šest zemí bylo proti a 74 se hlasování zdrželo.⁷ Odborníci ale soudí, že posouzení věci může trvat jeden až dva roky.

Státy, které nezávislost uznaly, se obávají toho, že soud zpomalí integraci Kosova mezi suverénní státy.

Na konci září 2008 srbský prezident Boris Tadić veřejně připustil, že by mohlo dojít k rozdělení Kosova podle převahy národnostních menšin. Srbská část se pak měla připojit k Srbsku. Toto řešení bylo odmítnuto na kosovské straně.

---

⁴ V Srbsku se konají předčasné parlamentní volby. *Euroskop.cz* [online]. 2008 [cit. 2009-03-30]. Dostupný z WWW: <<http://www.euroskop.cz/38/9062/clanek/v-srbsku-se-konaji-predcasne-parlamentni-volby/>>.

⁵ Více k ústavě viz Vybrané téma PI č. 3/2008 Kosovo Ústava republiky Kosovo.

⁶ ČTK. Kosovští Srbové ustanovili svůj vlastní parlament. *Hospodářské noviny* [online]. 2008 [cit. 2009-03-21]. Dostupný z WWW: <http://zahranicni.ihned.cz/c4-10137510-25733520-003000_d-kosovsti-srbove-ustanovili-svuj-vlastni-parlament>.

⁷ BARTOSZ, Jakub. OSN vyhovělo Srbsku, o Kosovu se rozhodne v Haagu. *IDnes.cz* [online]. 2008 [cit. 2009-03-21]. Dostupný z WWW: <http://zpravy.idnes.cz/osn-vyhovelo-srbsku-o-kosovu-se-rozhodne-v-haagu-f6b-zahranicni.asp?c=A081008_180019_zahranicni_ban>.

Dalším aktérem na mezinárodním poli, který nesouhlasí s prohlášením nezávislosti Kosova, je Rusko. To by totiž prohlášením o uznání Kosova, jako nezávislého státu, fakticky připustilo větší moc USA na mezinárodním poli a nepřímo by se tak oslabilo.

Mise EULEX

Mise EULEX je misí Evropské unie na podporu právního státu v Kosovu (The European Union Rule of Law Mission in Kosovo, Evropská policejní a justiční mise v Kosovu). Je to zatím největší evropská civilní mise uskutečněná v rámci Evropské bezpečnostní a obranné politiky (the European Security and Defence Policy, ESDP).

Přítomnost mise byla schválena na základě Rezoluce Rady OSN č. 1244. Mise pod vedením francouzského generála Yves De Kermabon dohlíží na zavedení a posílení principů právního státu v Kosovu. Dále pomáhá v boji proti organizovanému zločinu, korupci, pomáhá při zahajování činnosti soudů a především se starala o udržení míru v zemi.

Na misi byla vyhrazena částka 205 mil. €, která má pokrýt prvních 16 měsíců činnosti. Celková délka trvání mise je odhadována na 28 měsíců. Mise převzala veškeré povinnosti od civilní mise OSN v prosinci 2008.

Vztah Evropské unie ke Kosovu

V únoru 2009 bylo v Evropském Parlamentu přijato Usnesení EP o Kosovu a úloze EU⁸. V rámci EBOP má v činnosti pokračovat mise EULEX. Vedoucí mise EULEX by měl místní vládu směřovat k opatřením, která by napomohla v obnově právního státu. Dále je zde zmíněn význam vysokého školství. V Kosovu má být zřízena multietnická evropská univerzita, která by podporovala evropské výměny prostřednictvím programu Erasmus Mundus.

Evropský Parlament Kosovo žádá, aby používání finančních prostředků bylo prováděno transparentně a odpovědně. Dále apeluje na členské státy EU, aby Kosovu pomohly při řešení akutního nedostatku pracovních sil v některých odvětvích.

---

⁸ Návrh usnesení Evropského parlamentu o Kosovu a úloze EU. Dostupný z:

<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=MOTION&reference=B6-2009-0063&language=CS> [cit. 23-03-2009].

Zdroje

- [1] BARTOSZ, Jakub. OSN vyhovělo Srbsku, o Kosovu se rozhodne v Haagu. *IDnes.cz* [online]. 2008 [cit. 2009-03-21]. Dostupný z WWW: <http://zpravy.idnes.cz/osn-vyhovelo-srbsku-o-kosovu-se-rozhodne-v-haagu-f6b-/zahranicni.asp?c=A081008_180019_zahranicni_ban>.
- [2] ČTK. Kosovští Srbové ustanovili svůj vlastní parlament. *Hospodářské noviny* [online]. 2008 [cit. 2009-03-21]. Dostupný z WWW: <http://zahranicni.ihned.cz/c4-10137510-25733520-003000_d-kosovsti-srbove-ustanovili-svuj-vlastni-parlament>.
- [3] DRAŽANOVÁ, Adéla, HAVLÍN, Tomáš. Němci uznali nezávislé Kosovo, Bělehrad hodlá podat žaloby. *IDnes.cz* [online]. 2008 [cit. 2009-03-21]. Dostupný z WWW: <http://zpravy.idnes.cz/nemci-uznali-nezavisle-kosovo-belehrad-hodla-podat-zaloby-pn1-/zahranicni.asp?c=A080220_113901_zahranicni_ad>.
- [4] Jeden rok samostatného Kosova. *Euroskop.cz* [online]. 2009 [cit. 2009-03-21]. Dostupný z WWW: <<http://www.euroskop.cz/38/10806/clanek/jeden-rok-samostatneho-kosova/#>>.
- [5] Kosovo: Ahtisaari předloží Radě bezpečnosti „realistický kompromis“ . *OSN Praha* [online]. 2007 [cit. 2009-04-02]. Dostupný z WWW: <<http://www.osn.cz/zpravodajstvi/zpravy/zprava.php?id=1262>>.
- [6] Nový srbský parlament usedl do lavic. *Euroskop.cz* [online]. 2008 [cit. 2009-03-30]. Dostupný z WWW: <<http://www.euroskop.cz/38/9189/clanek/novy-srbsky-parlament-usedl-do-lavic/>>.
- [7] Rok po vyhlášení nezávislosti potřebuje Kosovo revoluci. *Euroskop.cz* [online]. 2009 [cit. 2009-03-21]. Dostupný z WWW: <<http://www.euroskop.cz/38/10840/clanek/rok-po-vyhlaseni-nezavislosti-potrebuje-kosovo-revoluci/#>>.
- [8] V Srbsku se konají předčasné parlamentní volby. *Euroskop.cz* [online]. 2008 [cit. 2009-03-30]. Dostupný z WWW: <<http://www.euroskop.cz/38/9062/clanek/v-srbsku-se-konaji-predcasne-parlamentni-volby/>>.
- [9] *Wikipedie* [online]. 2009 [cit. 2009-03-23]. Dostupný z WWW: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Seznam_st%C3%A1t%C5%AF_a_mezin%C3%A1rodn%C3%ADch_organizac%C3%AD_podle_postoje_k_nez%C3%A1vislosti_Kosova>.

Příloha:***Uznání nezávislost Kosova***Kosovo doposud uznalo 55 států ze 192 členských zemí **Valného shromáždění OSN**.

Země	Datum uznání	Země	Datum uznání	Země	Datum uznání
Afghánistán	18.2.2008	Rakousko	28.2.2008	Litva	6.5.2008
Albánie		Irsko	29.2.2008	San Marino	11.5.2008
Francie		Nizozemsko	4.3.2008	Česká republika	21.5.2008
Kostarika		Švédsko		Libérie	30.5.2008
Turecko		Island	5.3.2008	Sierra Leone	13.6.2008
USA		Slovinsko		Kolumbie	6.8.2008
Velká Británie		Finsko	7.3.2008	Belize	7.8.2008
Austrálie	19.2.2008	Japonsko	18.3.2008	Malta	21.8.2008
Senegal		Kanada		Samoa	15.9.2008
Lotyšsko	20.2.2008	Chorvatsko	19.3.2008	Portugalsko	7.10.2008
Německo		Maďarsko		Černá Hora	9.10.2008
Dánsko	Monako	Makedonie			
Estonsko	21.2.2008	Bulharsko	20.3.2008	Malajsie	14.10.2008
Itálie		Lichtenštejnsko	25.3.2008	Spojené arabské emiráty	
Lucembursko		Jižní Korea	28.3.2008	Mikronésie	
Peru	Norsko	Panama		16.1.2009	
Belgie	24.2.2008	Marshallovy ostrovy	17.4.2008	Maledivy	19.2.2009
Polsko	26.2.2008	Nauru	23.4.2008	Palau	6.3.2009
Švýcarsko	27.2.2008	Burkina Faso	24.4.2008		

Z **Rady bezpečnosti OSN** uznaly Kosovo 3 státy ze stálých zástupců a 6 států z nestálých zástupců pro rok 2009.

Členové RB OSN - stálí zástupci	
Uznali Kosovo	Neuznali Kosovo
Francie	Čína
USA	Ruská federace
Velká Británie	

Členové RB OSN - nestálí členové	
Uznali Kosovo	Neuznali Kosovo
Burkina Faso	Mexiko
Rakousko	Uganda
Turecko	Libye
Japonsko	Vietnam
Chorvatsko	
Kostarika	

Z členských zemí **Evropské unie** uznalo Kosovo 22 států z 27 členů.

Členské země EU, které uznaly Kosovo	Členské země EU, které neuznaly Kosovo
Belgie	Kypr
Bulharsko	Rumunsko
Česká republika	Řecko
Dánsko	Slovensko
Estonsko	Španělsko
Finsko	
Francie	
Irsko	
Itálie	
Litva	
Lotyšsko	
Lucembursko	
Maďarsko	
Malta	
Německo	
Nizozemsko	
Polsko	
Portugalsko	
Rakousko	
Slovinsko	
Švédsko	
Velká Británie	

V následující tabulce je rozdělení států, které uznaly Kosovo, podle příslušnosti ke světadílům:

Evropa			
Albánie	Francie	Lucembursko	Polsko
Belgie	Chorvatsko	Maďarsko	Portugalsko
Bulharsko	Irsko	Makedonie	Rakousko
Černá Hora	Island	Malta	San Marino
Česká republika	Itálie	Monako	Slovinsko
Dánsko	Lichtenštejnsko	Německo	Švédsko
Estonsko	Litva	Nizozemí	Švýcarsko
Finsko	Lotyšsko	Norsko	Velká Británie

Blízký Východ	Asie	
Spojené arabské emiráty	Afghánistán	Malajsie
Turecko	Japonsko	Maledivy
	Jižní Korea	

Afrika		Austrálie a Oceánie	
Burkina Faso	Senegal	Austrálie	Nauru
Libérie	Sierra Leone	Marshallovy ostrovy	Palau
		Mikronésie	Samoa

Severní Amerika	Střední Amerika	Jižní Amerika
USA	Kostarika	Peru
Kanada	Belize	Kolumbie
	Panama	

Vztah členských států **NATO** k nezávislosti Kosova:

Uznali nezávislost	Neuznali nezávislost
Belgie	Rumunsko
Bulharsko	Řecko
Česká republika	Slovensko
Dánsko	Španělsko
Estonsko	
Francie	
Island	
Itálie	
Kanada	
Litva	
Lotyšsko	
Lucembursko	
Maďarsko	
Německo	
Nizozemí	
Norsko	
Polsko	
Portugalsko	
Slovinsko	
Turecko	
USA	
Velká Británie	